

عنوان مقاله:

تحلیل مقدماتی فرهنگ های سفالی عصر آهن شمال شرق ایران مطالعه موردی: محوطه حصار عمرانی دشت گناباد

محل انتشار:

دوفصلنامه جستارهای باستانشناسی ایران پیش از اسلام، دوره 6، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

حسن باصفا - گروه باستان شناسی دانشگاه نیشابور

خلاصه مقاله:

مطالعه و بازسازی زوایای گوناگون فرهنگ عصر آهن شمالشرق ایران و خراسان بر اساس مطالعات تطبیقی و فرامنطقه ای از مهم ترین مباحث فعلی عصر آهن ایران است. در شرایط فعلی مولفه ها و ویژگیهای عصر آهن شمالشرق با تمرکز بر خراسان بدلیل کمبود مطالعات، تا حدودی ناشناخته و مبهم باقی مانده است. پیش از این شواهد بسیار کمی از فرهنگهای این دوره در خراسان از بررسی های اندک و پراکنده بدست آمده که قرابت فرهنگی با فرهنگ یاز و داهستان در آسیای مرکزی را نشان می دهند. در دشت گناباد که در جنوب خراسان واقع شده و به قهستان محدود میشود محوطه حصار عمرانی می تواند اطلاعاتی اولیه از عصر آهن ارائه دهد. در این پژوهش با رویکرد بررسی سطحی روشمند مواد فرهنگی نمونه برداری شده و در رویکردی تطبیقی فرهنگ و سنت های سفالی آن تبیین شده است. نتایج مطالعات نشان می دهد که حصار عمرانی قرابت معناداری با فرهنگ یاز دارد به نحوی که در سه دوره عصر آهن قدیم، میانی و جدید که هم افق با یاز ا تا III هستند، پویایی استقراری داشته است. سفال های دست ساز منقوش عصر آهن قدیم، در کنار سفال های چرخ ساز ساده دوره های میانی و جدید عصر آهن در کنار نوع استقرار و ویژگیهای زمینسیمی آن در چهارچوب فرهنگ های جنوب غربی آسیای مرکزی نشان از اجتماعات انسانی با الگویی استقراری و اجتماعی مشابه با فرهنگ یاز (Yaz) دارد.

کلمات کلیدی:

دوره آهن، دشت گناباد، تپه حصار عمرانی، یاز، داهستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1475786>

